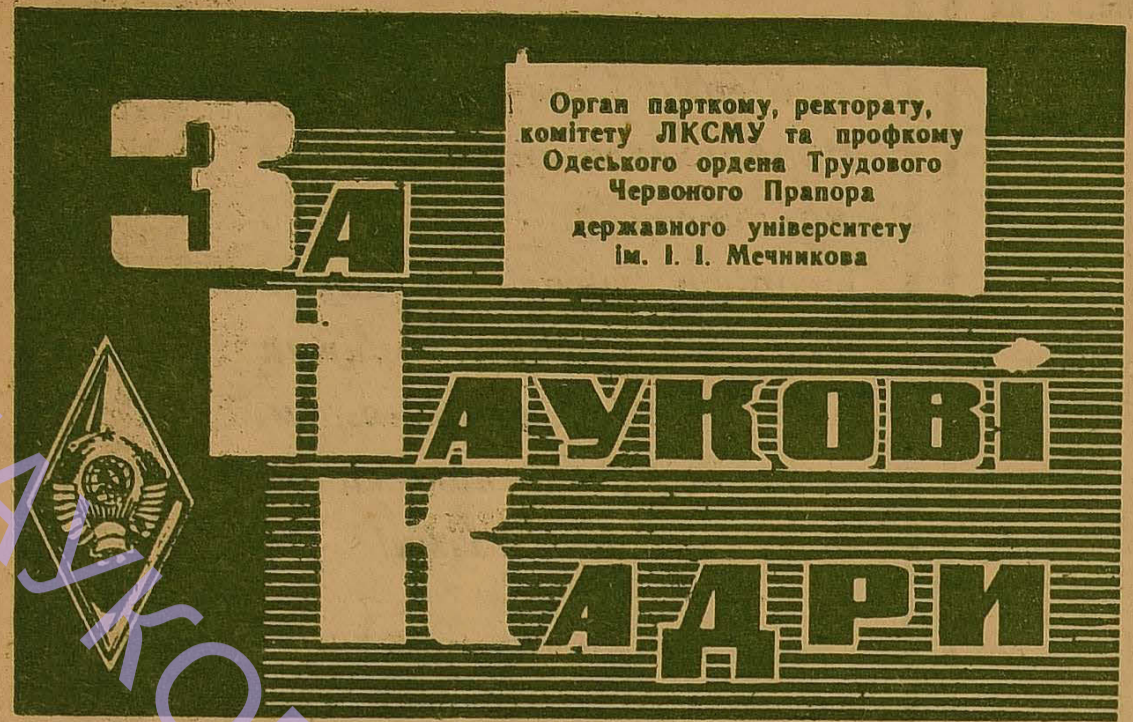

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ
XXXV

№ 15 (965)

1 ТРАВНЯ

1969 р.

Ціна 2 коп.

Хай живе 1 Травня—
День міжнародної
солідарності трудящих
у боротьбі проти імпе-
ріалізму, за мир, демо-
кратію і соціалізм!

Із Закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1969 року.

ЗІ СВЯТОМ, ДРУЗІ!

Первое мая
встречает страна,
Праздничный день
трудового народа.
С нами в колонне
шагает весна,
Льются на землю
лучи с небосвода.
Красная площадь —
в плакатах,
в цветах —
Двигается вся,
как живая аллея...
Люди проносят знамена
в руках
Мимо сверкающих плит
Мавзолея.
Наше Отечество —
в славе, в цвету,
С каждой весной
все краше и краше...
И охраняет его
на посту
Несокрушимая
Армия наша.
Все, чем Отчизна
сегодня сильна,
Все это Партия наша
взростала...
Партней
слава
народу дана,
Щедро дана
богатырская сила.
...Песни и флаги,
веселья разлив,
И над страной звучит
величаво
Наш первомайский
могучий призыв:
— Коммунистической
партии — слава!

Мал. студента-вечірника В. ВІЛЕНСЬКОГО.

ПЕРШОТРАВЕНЬ

В 80-й РАЗ кроуе по планеті Першотравень, міжнародне революційне свято, день єднання трудящих усього світу в боротьбі за свої права.

Свій початок свято бере від подій, що сталися в Чикаго 1 травня 1886 року. Того дня американські імперіалісти вчинили жорстоку розправу над страйкуючими робітниками. Висловлюючи свій гнівний протест, Міжнародний соціалістичний конгрес, який відбувся 1889 року, оголосив Перше травня днем Міжнародної солідарності трудящих.

Перші революційні майовки відбулись в ряді країн у 1890 році. В Росії вони вперше відзначались у 1891 році, а з 1897 року стали повсюдними і

носили, як правило, політичний характер.

Величезні зміни сталися на світовій арені з часу перших майовок. В СРСР повністю і остаточно переміг соціалізм, радянський народ перетворив свою країну в могутню індустріальну державу, яка силою свого позитивного прикладу впливає на розвиток революційного руху, є надійним оплотом для людства в боротьбі проти загарбницьких воєн, за мир і соціальний прогрес.

Першотравневе свято відзначається в нашій країні в обстановці високого патріотичного піднесення радянських людей, як день огляду перемог на шляху будівництва комунізму, дальшого зміцнення економіч-

ної та оборонної могутності Батьківщини.

Радянські люди — єдина, монолітна, згуртована сім'я братських народів — завжди відчувають себе невіддільним загоном всесвітньої армії праці. «Ми — інтернаціоналісти!» В цих ленінських словах виражена непохитна вірність нашої партії і народу принципам міжнародної солідарності.

Усвідомлюючи високу відповідальність за справу миру, соціалізму і демократії, Комуністична партія і Радянський уряд роблять все необхідне для ослаблення міжнародної напруженості та відвернення нової світової війни, для зміцнення єдності і згуртованості соціалістичних країн, усіх револю-

ційних сил сучасності. Радянський Союз разом з іншими державами соціалізму надає дійову допомогу народам, які борються проти імперіалізму, всіляко підтримує героїчний В'єтнам у його справедливій війні проти американських загарбників, арабські народи в їх боротьбі проти Ізраїльської агресії. Країни соціалістичної співдружності активно виступають за приборкання мілітаристських і реваншистських сил ФРН.

Велику силу, що сприяє об'єднанню трудящих, являють собою першотравневі демонстрації в капіталістичних країнах, де робітничий клас все активніше виступає проти монополій та їх реакційної політики, за право на труд, за зміцнення дружби і солідар-

ності між народами, за мир, проти війни. В авангарді борців за світле майбутнє людства йдуть нині 50 мільйонів комуністів. Ця могутня політична сила сучасності виступає організатором, ідейним натхненником революційної боротьби трудящих світу, вона веде за собою широкі маси і користується все зростаючим впливом.

Сучасна міжнародна обстановка вимагає активних і єдиних дій всіх сил соціалізму, демократії і національно-визвольного руху. Міжнародна братня солідарність на принципах марксизму-ленінізму — могутня зброя, яку мають трудящі світу в боротьбі проти капіталізму, за мир, демократію і соціалізм.

Хай живе Перше травня!

ТАК ВОНО І БУДЕ

ДОВГО вдивлявся у вродливе обличчя дівчини, що дивилася на мене з фотографії. В котрий раз згадувалися слова: «Ні, про Альошину не досить кількох загальних слів. Не така вона дівчина. Потрібно писати глибше, вдумливіше...».

Відтоді минуло чимало часу, а все ще не наважувався зустрітись з нею. Тривожне хвилювання непокоїло мене. А що, як не зумію?

Але ж якщо не мені, то іншому, але обов'язково потрібно буде писати про них, чудових дівчат і хлопців, моїх ровесників. Про Тоню ж Альошину, як я потім зрозумів, не писати не можна.

І ось я знову на філологічному. Голосно лунає дзвоник. Відшукую аудиторію четвертого російського. Спитав Альошину.

І от перше побачення, перші враження. Запитли-

ві грайливі очі з цікавістю оглядають мене. Я чомусь думав, що вона менша на зріст. Признатись, і уявляв її якоюсь іншою: врівноваженою, задумливою. А переді мною стояла звичайна собі дівчина. Хіба тільки посмішка в неї якась особлива, відверта, і ще — зовсім щира. Така, як у толстовської Наташі.

Після перших неспіливих фраз ніяковість зникла. Відчув оту чисту, ліричну душу, і зрозумів, що привело дівчину на філологічний.

Коли почула що хочу про неї писати, злякано, якось по-дитячи замахала руками. Ні, не потрібно! Чому саме мене? Он скільки навкруги кращих, цікавіших.

Відмінниця навчання, громадська активістка, хороший товариш — така вона, Тоня Альошина. І чи варто було їй роз'яс-

нювати, чим саме зацікавила вона товаришів і як саме зрозуміли вони її?

Нещодавно Тоня побувала в Кишиневі, де успішно виступила на конференції зі своєю науковою роботою. Про поїздку поділилася враженнями з друзями, розповіла про красиве молдавське місто, про цікаву і захоплюючу роботу конференції.

Пам'ятаю заступник декана філологічного факультету доцент В. П. Дроздовський так відгукнувся про Альошину: «Справді чудова студентка, активна і наполеглива, а головне — безкорислива і скромна. Готуючи себе до роботи вчителя, Антоніна відвідує школу, не втрачає зв'язків з школярами. І не вихваляється цим перед іншими».

Виступаючи якимось на обговоренні кінофільму «Доживемо до понеділка», Альошина сказала, що головне у важливій і відповідальній місії вчителя — це безпосередність, відвертість і довіря. Потім навела цікаві епізоди зі своєї педагогічної практики.

Познайомившись з Тонєю, я зрозумів, чому деканат, комсомольська організація факультету задоволені студенткою і вважають її однією з кращих. Бо вона справді є зразком скромності, старанності, в неї розвинуто почуття відповідальності. І головне — визначена мета.

Мине Першотравень, почнеться сесія. І всі на факультеті впевнені, що Тоня її складе якнайкраще. Так воно і буде.

Вяч. РИБАКОВ.

На знімку: студентка четвертого курсу філологічного факультету А. Альошина.

Фото В. КОЗАКА.

Юнаки і дівчата!

Наполегливо оволодівайте марксистсько-ленінською теорією, висотами науки і техніки! Будьте вірними революційним ідеалам, активними учасниками будівництва комунізму!

Із Закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1969 року.

НАПЕРЕДОДНІ СВЯТА

Багато студентів нашого університету успішно навчаючись, ведуть велику громадську роботу. Чимало з них вже відзначались наказом ректора і заохочувались грамотами та грошовими преміями.

Недавно, напередодні Першо-

травня, наказом ректора за відмінні та добрі показники в навчанні і активну участь в громадському житті премійовані студенти фізичного факультету В. Сидоров, Є. Григорян, В. Мельников, В. Швець, С. Смирнов, В. Смиктина.

XXV СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА

В НАШОМУ університеті напередодні Першотравня, 24—26 квітня, відбулась XXV студентська наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження В. І. Леніна і 50-річчю ЛКСМУ.

24 квітня пленарне засідання конференції відкрив вступним словом професор О. В. Богатський. Потім з доповіддю «Комсомол України — помічник Комуністичної партії в боротьбі за здійснення ленінського плану соціалістичної індустріалізації» виступив студент першого курсу юридичного факультету А. Крижанівський. «Ленін про розвиток радянської науки» — такою була тема доповіді студентки четвертого курсу фізичного факультету Т. Нагорної.

В наступні дні робота конференції проходила по секціях.

В роботі конференції взяли участь і студенти — представники багатьох вузів країни.

КВІТНИ, ЗЕМЛЕ РІДНА!

Це — історія.

1889 рік. Париж. Міжнародний соціалістичний конгрес. Резолюція: назначається велика міжнародна маніфестація в раз назавжди встановлене число.

Число це — в серці кожного чесного трудівника землі. ПЕРШИЙ ДЕНЬ ТРАВНЯ.

Першотравень! Світлий і радісний, бойовий і трудовий, в неповторній красі оновленої природи і в тісній єдності простих людей світу — він вічно прекрасний і юний.

Він — символ революційної боротьби.

Він — прапор пролетарської солідарності.

І сьогодні, коли ми виходимо на розквітчені кумачем і посмішками наші вулиці та площі, коли ми бачимо неодмінні радісні прикмети великого свята — квіти і транспаранти, чуємо могутню ходу маршируючих колон, то перше слово великого вітання, поваги і гордості адресуємо Його Ве-

личності — робітничому класові.

Його революційній, непоборній енергії.

Його непохитній вірності нашим безсмертним ідеалам.

В 1918 році робітничий клас Росії вперше в світі святкував 1 Травня як клас-переможець.

І до цієї великої перемоги його, як всіх трудящих нашої країни, привела загартована в боях ленінська партія комуністів.

Погляньте сьогодні на гасла і транспаранти, що червоніють над колонами демонстрантів. Вслухайтесь в здравниці, що проносяться навколо: «Слава КПРС!», «Хай живе комунізм!» — ці пристрасні заклики в серцях наших.

Ми славимо партію трудом. Трудом для всіх, для кожного з нас.

Ми славимо партію своєю вірністю нашій безсмертній справі. Справі всього нашого життя — побудові ко-

мунізму.

Ми славимо партію сміливими звер-

шеннями, новими дослідженнями науки, високою успішністю.

І силою духу.

І ідейною переконаністю та загартованістю.

В наших першотравневих колонах, чия могутня хода чується у всіх кутках планети, — люди різних поколінь. Тут і ті, хто утверджує на шостій частині землі Радянську владу, і ті, хто «вышел строить и мечь в сплошной лихорадке буден» — будувати Дніпрогес, під свист куль куркульських обрізів перетворювати село, і ті, хто тисячу чотириста вісімнадцять днів і ночей звершував солдатський подвиг, і ті, хто продовжує справу старших. І всіх ріднить, згуртовує, об'єднує в єдину сім'ю одна велика любов.

До партії.

До народу.

До матері-Батьківщини.

Широка наша країна! Від Курільських пасм до Балтійського Калінінграда, від берегів Північного Льодовитого океану до нашого Чорного моря розкинулась вона, земля рідна. Дихає повітрям свободи. Стає все прекраснішою з року в рік. Набирається велетенських сил. Чисте небо над нею, над нашою багатонаціональною сім'єю народів.

І які б ядовиті стріли ідеологічних диверсій не пускали пани імперіалісти, вони не досягнуть своєї мети. У радянських людей, у народів країн соціалістичної співдружності надійна зброя — марксизм-ленінізм, вірність якому непохитна.

Весняна повинь людського щастя сповнює міста і села країни нашої.

Крокуй, Першотравне!

Квітни, земле Радянська — провідний маяк для всього чесного людства!

МОГУТНЄ ЗНАРЯДДЯ

ДЕНЬ виходу у світ першого номера щоденної масової робітничої газети «Правда» — 5 травня 1912 року — став традиційним святом журналістів, усього радянського народу — Днем радянської преси.

З «Искры», яка спалахнула на зорі віку, з «Правды», творцем і організатором яких був В. І. Ленін, виросла преса нашої соціалістичної держави. Закріпивши і примноживши досвід дореволюційного періоду, зростаючи і розвиваючись разом з країною, наша преса перетворилась у могутнє знаряддя комуністичного будівництва. З кожним роком зростає її роль і авторитет в житті країни.

У нашій країні видається 8 тисяч газет, більше 4 тисяч журналів. Тільки на Україні щороку виходить у світ 9 тисяч назв книг, брошур тиражем близько 300 мільйонів примірників, 2500 газет і 288 журналів — загальним разовим тиражем 23,5 мільйона примірників.

Газети і журнали видаються мовами 58 народів СРСР, у тому числі 18 мовами народів, які до 1917 року не мали своєї писемності.

В житті колективу нашого університету величезну організуючу роль відіграє не тільки центральна, республіканська й обласна преса. Великий вплив на професорсько-викладацький склад, на студентство має і наша університетська преса. Вона зростає з року в рік. Тепер виходять не тільки факультетські, але й курсові стінгазети, сатиричні листки і додатки.

Радянська преса — найважливіша ідеологічна зброя Комуністичної партії. Висока ідейність, партійність — її головні, визначальні риси. Як провісниця миру, соціального прогресу і дружби народів радянська преса користується великим міжнародним авторитетом, до її бойового, правдивого слова прислухаються люди всіх континентів.

На данному етапі історичного розвитку, коли у світі відбувається різке загострення ідеологічної боротьби між капіталізмом і соціалізмом, обов'язок нашої преси викривати буржуазну ідеологію, активно боротися проти поглядів, чужих соціалістичній ідеології радянського суспільства.

Великі й почесні завдання постають перед пресою в зв'язку з підготовкою до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Вона покликана всебічно відображати життя і багатогранну революційну діяльність Леніна, теоретичне багатство ленінських ідей.

Ці завдання повинна вирішувати і наша університетська преса. Разом зі всією радянською пресою вона повинна сприяти ідейному загартуванню і політичному вихованню студентства, колективу університету, боротись за нові успіхи в комуністичному будівництві.

На фото: В. І. Ленін в робочому кабінеті у Кремлі в жовтні 1918 року.

ДРУГЕ ЗАНЯТТЯ

Друге заняття школи студкорів почалося з бесіди з слухачами доцента В. П. Дроздовського про мову і стиль газетних матеріалів. На закінчення бесіди слухачі одержали завдання: розібрати стиль і мову короткого оповідання.

Потім перед присутніми на занятті виступив доцент С. І. Апатов, який розповів про роботу журналістів, які пишуть на міжнародні теми, про деякі актуальні проблеми міжнародного становища.

Заняття пройшло цікаво, а головне — було корисним.

Під прапором марксизму-ленінізму, під керівництвом Комуністичної партії — вперед до нових перемог у боротьбі за торжество комунізму в нашій країні!

Із Закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1969 року.

СТУДКОРИ

ОФІЦІАЛЬНО я з ними не знайомилась. Просто часто бачились в редакції «ЗНК». Правда, зустрічі були короткими: комусь завжди було ніколи.

З інтересом спостерігала за ними, завжди уважно читала в багатотиражці їх замітки і майже завжди думалось: «Здорово!».

Вони — це хлопці з філологічного: Льоня Пельцмахер, Славик Рибаків, Микола Плосконос і Гена Мягков. Хлопці, закохані в газету. Хоча про це і не говорять. Але треба бачити їх в ті хвилини, коли вони входять до редакції з новими матеріалами.

Спокійний, трохи флегматичний Славик Рибаків говорить: «Написав...». Але скільки радості в його очах. Як задоволено потирає руки Льоня Пельцмахер. І посміхається Микола Рибаків. Треба бачити Гену, чути його незмінне: «Потрясаючий матеріал! Потрясаючий знімок!».

На стіл редакції лягають статті, зарисовки Льоні, вірші, кореспонденції Славика, замітки, інформації Миколи і знімки та репортажі Гени, хоч і не завжди «потрясаючі». І завжди вчасно, хоча не один і не два аркуші паперу були еписані і закреслені, і не один раз було сказано: «До біса! Не могу. Не буду. Я — не газетяр» перш ніж з'являться в редакції акуратно списані сторінки.

Але вони знову могли, писали, залишалися газетярами.

Гомінки аудиторії, гуртожитки, засідання різні, наукові гуртки, студенти, викладачі, життя, таке, як воно є, — ось об'єкт інформації Миколи, зарисовок, нарисів Льоні, репортажів, фото Гени.

«Люди — це інтересно», — запам'яталось сказане Льонено. Особливий Льоня. До його слів завжди, чомусь прислухаєшся. І про людей він пише особливо, уважно.

Микола Плосконос — клопотун, роботяга. Належить до тієї породи газетярів, які серйозно ставляться як до нарисів, так і до коротких заміток, інформацій.

Лірик — Славик. Тонко відчуває природу, чує нічний шеліт вулиць, зірок, подих каштанів, зітхання моря. Славик закоханий в Одесу.

Вони все встигають: і підслухувати життя, і побувати на всіх засіданнях, і добре вчитись. Вони — студенти-відмінники. Хоча їм доводиться важче, ніж іншим. Сесія — і для них час хвилювань, переживань... Але на столі в редакції все-таки з'являються замітки.

В навчанні ледь відстає від них Гена. «Чудний» — говорять про нього. Високий, вихрастий, з великими окулярами, роздутим портфелем в руках, він вічно трохи запізнюється на якийсь захід. З фотоапаратом не розлучається ні на хвилину.

Був один випадок. Сидить в їдальні і раптом обличчя витягнулось, а рука полізла в портфель за фотоапаратом. Виявляється, він побачив студента, який обідав з книгою в руках. Гена, звичайно, клацнув, пояснивши: «Це так, для очистки совісті, щоб потім не шкодувати».

Хлопці з філологічного. Непосидючі, мрійники, вони по-хорошому лоспішають жити...

І лягають на стіл редакції замітки, знімки.

Вони дуже здивувались, коли дізнались, що про них пишуть. «А може не треба», — запропонував Славик. «Напишеш — принесеш, дінемо і виправимо» — находу синув Гена, запізнюючись на заняття фотостудії...

Студентські кореспонденти. Адже вони не переслідують нічого корисного. Мета? Писати. Пишуть, рвуть, клянуться, що в останній раз. А потім — знову до редакції, за завданням. І знову Гена впевнено говорить: «Буде зроблено!».

Побільше б таких хлопців в редакції «ЗНК». І не тільки з філологічного.

Л. БЕЛОЗЬОРОВА.

НАКАЗ

№ 737

ПО ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ

імені І. І. МЕЧНИКОВА

На ознаменування Дня преси за активну участь в діяльності багатотиражної газети «За наукові кадри» і редколегіях стінних газет, за сумлінне виконання громадських доручень **ОГОЛОСИТИ ПОДЯКУ:**

А. А. МОСКАЛЕНКО — активному кореспонденту газети «За наукові кадри»;

Б. Ф. ВОЛОДАРСЬКОМУ — художнику-оформителю стінгазети «Биолог».

Л. І. ПЕЛЬЦМАХЕРУ — завідувачу відділом комсомольського життя газети «За наукові кадри»;

В. М. ВІЛЕНСЬКОМУ — художнику-оформителю газети «За наукові кадри»;

Г. О. МЯГКОВУ — спортивному оглядачеві і активному фотокореспонденту газети «За наукові кадри»;

Л. С. БЕЛОЗЬОРОВІЙ — активному студенту газети «За наукові кадри»;

Л. І. ДУЗЬ — активному студенту газети «За наукові кадри»;

М. Г. ПЛОСКОНОСУ — активному студенту газети «За наукові кадри»;

Я. М. БІЛАНЧИНУ — розповсюдженцю газети «За наукові кадри».

В. В. ГЛЕБОВУ — редактору стінгазети «Історик»;

Ректор університету,
професор О. І. ЮРЖЕНКО.

ДОБРІ ЗНАННЯ

ВНАШОМУ університеті відбувся черговий випуск студенток-медсестер, які навчалися на курсах Червоного Хреста. Він проходив в окружному Будинку офіцерів, де зібрались студентки філологічного, біологічного, історичного та інших факультетів.

Полковник медичної служби у відставці М. Хаїт у своєму виступі сказав, що всі студентки повністю виконали програ-

му навчання і успішно склали іспити.

Наказом ректора університету професора О. І. Юрженка відзначені студентки, які показали на іспитах добрі знання з теоретичної і практичної підготовки.

Оголошено подяку і нагороджено грошовою премією в розмірі місячної стипендії студенток філологічного факультету Г. Беньковську і Л. Галушко, студентку історичного факультету Т. Пеньковську.

Грамотами нагороджено студенток Л. Блохіну, Н. Жекул, Н. Зикову, В. Копилеву, О. Левченко, Л. Орехову (філологічний факультет), Н. Батюк, О. Грищенко, Ю. Іванову, І. Кайдаш, Н. Ярош, О. Ясинську (біологічний факультет), Л. Кіщенко, Л. Гуліда, О. Полонську (історичний факультет), Є. Авер'янову, Н. Баланцеву, О. Плявіну, О. Скворцову (факультет романо-германської філології), Л. Білоусову (геолого-географічний факультет).

З закінченням навчання на курсах медсестер студенток тепло поздоровили секретар комсомольської організації університету Т. Ткаченко, студентка Галина Леонова, сестра Героя Радянського Союзу полковника Д. Леонова, який загинув смертю хоробрих на острові Даманському.

З великою увагою присутні на вечорі слухали спогади учасниці Великої Вітчизняної війни гвардії лейтенанта медичної служби запасу, колишнього командира санітарного взводу К. Побережць.

На закінчення вечора професор О. В. Богатський вручив тим, хто відмінно закінчив курси, грамоти.

НА ЗНІМКУ: ветеран Великої Вітчизняної війни Клавдія Ареф'євна Побережць серед студенток-медсестер нашого університету.

В НАПРУЖЕНІЙ БОРОТБІ

КРОС НА ПРИЗ ГАЗЕТИ «ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

ПРИМХЛИВА цьогорічна весна тієї неділі, немов спеціально подарувала сонячний, теплий день. І традиційний легкоатлетичний крос на приз газети «За наукові кадри» пройшов дійсно по-молодому, якимось весело.

Ще зранку до парку імені Леніна, де мали відбутися змагання, почали сходитись спортсмени. Задзвеніли між деревами голоси, то тут, то там майорили яскраві майки.

Поступово стартовий майданчик заповнюється учасниками змагань. Цьогорічний крос зібрав більше учасників, ніж в минулі роки. Як і завжди, крім особистої, зараз буде розіграватись і командна першість серед факультетів.

Ось і перший старт. Забіг дівчат на дистанцію 500 метрів. Змагання починають спортсменки геолого-географічного факультету. За ними — філологи.

Вже перші результати говорять про те, що боротьба буде напруженою. Судійська бригада ретельно фіксує всі результати. Переможця визначає шостий забіг. Вже з самого старту вперед виходить студентка хімічного факультету Платинська. Вона лідирує всю дистанцію і фінішує з результатом 1 хв. 21 сек. Друге місце з результатом 1 хв. 24 секунди зайняла студентка факультету романо-германської філології Степаненко. На третьому місці Бакла-

нова (механіко-математичний факультет) з результатом 1 хвилини 25 сек.

Забіги юнаків. Дистанція — 1000 метрів. Учасників багато, і тому боротьба обіцяє бути впертою і захоплюючою. Так воно і сталося. Перший забіг впевнено виграє студент філологічного факультету Федір Михайленко. Але він не потрапив навіть в десятку кращих. Студент геолого-географічного факультету Гринкевич фінішує з результатом 2 хв. 45,2 сек. Здається, долю першого місця вирішено.

Та ось стартує Володимир Губанов, студент біологічного факультету. Легко і стрімко мчить він попереду групи учасників цього забігу і першим розриває фінішну стрічку. Судді уважно звіряють свої секундоміри. Результат Гринкевича покращено на 0,2 секунди. Огож, переможцем став В. Губанов (2 хв. 45 сек.), на другому місці Гринкевич (2 хв. 45,2 сек.), третє місце з результатом 2 хв. 46 сек. зайняв студент механіко-математичного факультету Ахламов.

Під завісу легкоатлетичного свята відбувся забіг юнаків на дистанцію 3000 метрів. Його виграє студент фізичного факультету Ільченко з результатом 8 хв. 47 сек.

Підсумки командної першості показали, що найбільша кількість очок в команди механіко-математичного факультету — 242,7. На другому місці геолого-географічний факультет — 204,5 очка, на третьому — історики. У них — 176,9 очка.

Традиційний крос на приз газети «За наукові кадри» закінчився. Переможці отримали нагороди. Ті, кому не пощастило, сподіваються взяти реванш в майбутньому. А можливостей для цього є досить. Попереду цікаві спортивні змагання.

В. КОЗАК,
студент філологічного факультету.

На фото (зліва): фініш одного із забігів на 500 м. Праворуч — в парку імені Леніна до початку кросу.

Фото автора.

МАЙ. ТРАВЕНЬ.

СЬОГОДНІ на транспортантах святкової демонстрації трудящих майоритиме гасло: «Да здравствует Первое мая!», «Хай живе Перше травня!» І, природно, у читачів може постати питання — чому в російській і українській мовах назва одного й того ж місяця року різна?

Російська та українська назва п'ятого місяця року цікава, а в суспільно-політичному аспекті — символічна. Народи, в мові яких вперше з'явилися ці різні назви одного й того ж місяця, про символічність їх не думали й не гадали.

Сучасні назви місяців року в російській, як і в багатьох європейських, — латинські. У мову східних слов'ян вони зайшли так. Із

латинської мови назви місяців року спочатку були запозичені в грецьку. Коли південці, а за ними і східні слов'яни прийняли християнство, із грецької мови латинські назви місяців були запозичені в старослов'янську (староболгарську) мову, а через неї з X ст. після прийняття східними слов'янами християнства, вони почали поширюватись і в давньоруській мові.

Із давньоруської мови ці латинські назви місяців і успадкувала сучасна російська мова. Отже, російська назва п'ятого місяця **май** — латинська. У давніх латинян-язичників був бог **Маюс**. Латиняни вірили, що тільки цей бог і дає про те, щоб усе в природі росло й розвивалось. На честь бо-

га Маюса вони й місяць, коли в їхній країні дійсно все оживало, росло, буйно розквітало й давало урожай, називали **маюс**, по-слов'янськи — **май**.

У давньоруській мові латинська назва місяця **май** поширювалась досить повільно. Так, ще переписувач Галицького євангелія в XII ст. змушений був це слово, щоб його зрозуміли, перекладати на свою мову: «Май, рекомый травень». А де ж узялося слово **травень**?

В українській мові латинські назви місяців не поширились. Слов'яни й до прийняття християнства мали назви місяців року, але не іншомовні, а свої — рідномовні. В українській мові закріпились і поширювались з деякими фонетичними змінами слов'янські назви місяців року. До цих слов'янських назв місяців належить і слово **травень**.

Слово **травень** генетично зв'язане із слов'янським словом **трава**, яке вживалось у значенні «те, що можна споживати». Про таке значення цього слова свідчить і сучасна українська назва їжі — **страва**, яка утворилась від слова **трава** з допомогою суфікса **-с**.

Отже, найзагальніше первісне значення назв п'ятого місяця року **май—травень** — це «пора року, коли в природі, на її ґрунті, під весняним сонцем все оживає, росте, буяє, дає продукти споживання».

Значення назви цього місяця 80 років тому учасники Міжнародного соціалістичного конгресу перенесли й на соціальний ґрунт. Вони ухвалили день першого травня відзначати як День міжнародної солідарності трудящих, як день, коли за умов капіталізму в родючий суспільно-політичний ґрунт ма-

СЛОВО ПРО СЛОВО

ють висіватись зерна ідеї марксизму, ідеї інтернаціональної солідарності трудящих у їхній боротьбі проти своїх гнобителів.

Посіяні в травні 1889 року соціалістами-марксистами зерна ідеї марксизму, міжнародної солідарності трудящих у їхній боротьбі за нове комуністичне суспільство дали багатий урожай, який тепер споживають не тільки народи нашої країни, а й народи багатьох країн світу в результаті перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції.

І в цьому символічність назв п'ятого місяця **май—травень**, про яку не мріяли давні латиняни чи праслов'яни.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.